

Til beslutningsforslag nr. B 87

Folketinget 2012-13

Beretning afgivet af Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri den 23. september 2013

Beretning

om

Forslag til folketingsbeslutning om forbud mod bisfenol-A

[af Per Clausen (EL) og Stine Brix (EL)]

1. Udvalgsarbejdet

Beslutningsforslaget blev fremsat den 20. marts 2013 og var til 1. behandling den 17. maj 2013. Beslutningsforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

Møder

Udvalget har behandlet beslutningsforslaget i 1 møde.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har i forbindelse med udvalgsarbejdet modtaget 1 skriftlig henvendelse fra DI Fødevarer, Plastindustrien i Danmark og Aluminium Danmark.

Ministeren for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har over for udvalget kommenteret den skriftlige henvendelse til udvalget

2. Politiske bemærkninger

Baggrund

Bisfenol-A anvendes i en række fødevarerkontaktmaterialer, dels i plast af typen polycarbonat, dels i lakker brugt på indersiden af nogle konservesdåser og i skruelåg til glas. Bisfenol-A er hormonforstyrrende og på Miljøstyrelsens liste over uønskede stoffer. Bisfenol-A anvendes også i en lang række forskellige industrielle produkter uden for fødevarerområdet (byggematerialer, kassebønder, legetøj og medicinsk udstyr m.v. samt i vandrør og dermed i drikkevandet). Den Europæiske Fødevarer sikkerhedsautoritet (EFSA) har i deres seneste eksponeringsvurdering indregnet alle kilder – både fra fødevarer, hvor langt hovedparten af eksponeringen kommer fra, og fra industrielle produkter.

I EU er bisfenol-A forbudt i sutteflasker, og der er sat en grænseværdi for migration fra andre fødevarerkontaktmaterialer til fødevarer. I Danmark er bisfenol-A forbudt i alle fødevarerkontaktmaterialer rettet mod 0-3 årige børn. Yderli-

gere skærpelse, inden EU har forholdt sig til den nye risikovurdering fra den Europæiske Fødevarer sikkerhedsautoritet (EFSA) i 2014, vil kræve danske særregler.

Baggrund for det fornyede fokus på bisfenol-A

I Danmark blev bisfenol-A forbudt i alle fødevarerkontaktmaterialer rettet mod 0-3 årige den 27. marts 2010. Dette skete på baggrund af et beslutningsforslag (B 42) vedtaget ved 2. behandling den 9. februar 2010. I forlængelse heraf har det løbende været overvejet, om der var behov for yderligere tiltag bl.a. over for gravide og ammende. Fostre og spædbørn er særlig påvirkelige af hormonforstyrrende stoffer.

Enhedslistens beslutningsforslag (B 87) er delvis en genfremsættelse af et tidligere beslutningsforslag (B 17, folketingsåret 2011-11, 1. samling), fremsat af Enhedslisten, Socialistisk Folkeparti og Radikale Venstre den 4. november 2010. Dette beslutningsforslag ville ligeledes forbyde bisfenol-A i alle fødevarerkontaktmaterialer. Dette forslag blev 1. behandlet og sendt i udvalg den 2. december 2010, men det nåede ikke til 2. behandling i Folketinget.

Den Europæiske Fødevarer sikkerhedsautoritet (EFSA) har i februar 2012 iværksat en ny risikovurdering af bisfenol-A. Dette skyldes, at nye studier udført efter EFSA's seneste risikovurdering fra 2006 har indikeret mulige sundhedsskadelige effekter af bisphenol-A ved lave doser. EFSA's nye risikovurdering er blevet forsinket flere gange. Den nye risikovurdering forventes i 2014.

DTU Fødevarer instituttet undersøger pt. toksiciteten af bisfenol-A. Deres igangværende studier har fokus på effekter ved doser, der ligger lavere end den dosis, som EFSA i deres risikovurdering fra 2006 har baseret det nuværende tolerable daglige indtag (TDI) af bisphenol-A på. Nogle af de effekter, som DTU ser på rotter, er effekter på deres kønsudvikling. Bl.a. er der observeret nedsat sædkvalitet hos han-

rotter. Studierne er endnu ikke publiceret i videnskabelige tidsskrifter.

Den 13. december 2012 vedtog Frankrig et lovforslag, der betyder, at Frankrig med virkning fra den 1. januar 2015 vil forbyde alle fødevareremateriale indeholdende bisfenol-A. Frankrig har desuden varslet et midlertidigt advarselmærke rettet mod gravide og ammende, der forventes at træde i kraft den 1. oktober 2013. Danmark har afgivet høringssvar vedrørende den franske notifikation af forbuddet og har udtrykt forståelse for den franske lovgivning samt redegjort for status for stoffet i Danmark. Der foreligger ikke oplysninger om, at Europa-Kommissionen har reageret på den franske notifikation.

Ny risikovurdering fra EFSA

EFSA's nye risikovurdering af bisfenol-A forventes færdig i 2014. Den første del af risikovurderingen, eksponeringsvurderingen, er den 25. juli 2013 blevet sendt i høring på EFSA's hjemmeside med frist til den 15. september 2013. Denne vurdering viser, at indtaget af bisfenol-A fra fødevarer er lavere end tidligere estimeret i EFSA's risikovurdering fra 2006. Eksponeringen, der udgør indtag både gennem mave-tarm-kanalen, lungerne og huden, viser, at eksponeringen til bisfenol-A hovedsagelig stammer fra kosten, men et mindre (op til 15 pct.) bidrag stammer fra kasseboner. Dette bidrag er imidlertid stadig usikkert, da der mangler data om optaget af bisfenol-A gennem huden. Denne eksponeringsvurdering kan dog ikke stå alene. For at lave en samlet risikovurdering af bisfenol-A skal der i forbindelse med sundhedsvurderingen fastsættes et eventuelt nyt tolerabelt dagligt indtag af bisfenol-A, der kan sammenholdes med det estimerede indtag fra eksponeringsvurderingen.

Bisfenol-A i Miljøstyrelsens strategi for stoffer på listen over uønskede stoffer (LOUS)

Bisfenol-A findes på Miljøstyrelsens liste over uønskede stoffer. For de første 10 stoffer på listen er der i 2013 blevet udarbejdet strategier. For bisfenol-A anbefaler Miljøstyrelsen, at der ikke tages yderligere regulatoriske skridt, før den ventede nye risikovurdering fra EFSA og en kommende stofvurdering i regi af REACH-forordningen, som forventes i 2013. Miljøstyrelsen iværksætter som opfølgning på strategien et kortlægningsprojekt om afsmitning af bisfenol-A fra forskellige kvaliteter af plasttypen polycarbonat. Desuden iværksætter Miljøstyrelsen en undersøgelse af baggrunden for de øvrige nationale tiltag mod bisfenol-A, der er foretaget i andre EU- og tredjelande.

1. behandlingen af Enhedslistens forslag

Ved 1. behandlingen af beslutningsforslaget i folketingsalen den 17. maj 2013 var der konsensus om, at arbejdet med at afdække problemet om bisfenol-A's eventuelle skadelige effekter samt de erhvervsøkonomiske konsekvenser ved en udfasning af stoffet skulle fortsætte. Resultatet var, at beslutningsforslaget blev sendt til behandling i Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri. Udvalget lægger vægt på, at der fremadrettet fokuseres på problemstillingen om bisfenol-A, og at der tages initiativ til at belyse problemstillingen yderligere.

For at skabe et overblik over grundlaget for og konsekvenserne af et eventuelt forbud mod bisfenol-A har fødevarerministeren, i forståelse med forslagsstilleren, foreløbig iværksat følgende:

- En grundig videnskabelig afdækning af problemet, herunder af de sundhedsmæssige, erhvervsøkonomiske og juridiske konsekvenser af en yderligere indsats mod bisfenol-A. Konsekvensanalyserne forventes i løbet af efteråret 2013. DTU Fødevarerinstitutionen er inddraget i de sundhedsmæssige konsekvenser og Institut for Fødevarer- og Ressourceøkonomi ved Københavns Universitet varetager de erhvervsøkonomiske konsekvensanalyser.
- Drøftelser med erhvervet om alternativer til bisfenol-A.
- Et samarbejde med de franske myndigheder.
- Overvejelser om modeller for en mærkningsordning og de økonomiske konsekvenser ved indførelsen af en sådan.
- Initiativer, der kan fremme en løsning på EU-niveau, herunder at Danmark løbende drøfter problemstillingen i Europa-Kommissionens arbejdsgruppe om fødevareremateriale med de øvrige medlemsstater. Når resultatet af EFSA's nye vurdering foreligger, vil Danmark arbejde aktivt for, at eventuelle nye anbefalinger fra EFSA bliver fulgt op og tilpasset EU regulering på området.

Udvalget opfordrer på den baggrund regeringen til inden udgangen af 2014 at fremlægge en redegørelse for udviklingen i EU og forslag til eventuelle nationale lovændringer eller andre tiltag.

P. u. v.

René Christensen

formand

Oversigt over bilag vedrørende B 87

Bilagsnr.	Titel
1	Henvendelse af 11/4-13 fra DI Fødevarer, Plastindustrien i Danmark og Aluminium Danmark vedrørende bisfenol-A i produkter med fødevarekontakt

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende B 87

Spm.nr.	Titel
1	Spm. om kommentar til henvendelsen af 11/4-13 fra DI Fødevarer, Plastindustrien i Danmark og Aluminium Danmark vedrørende bisfenol-A i produkter med fødevarekontakt, jf. B 87 – bilag 1, til fødevarerministeren, og ministerens svar herpå